

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

04 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Lefter Aurel în numele părții vătămate Luchian Roman, de către avocatul Stăvilă Mihai în numele inculpaților Homițchi Ion și Bordian Nicolae și de către avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Grama Victor, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Criuleni, sediul Central din 28 ianuarie 2019 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2019, în cauza penală privindu-i pe

Bordian Nicolae Xxxxx, născut la data de xxxxx, originar și domiciliat în Xxxxx;

Aga Alexandru Xxxxx, născut la data de xxxxx, originar și domiciliat în Xxxxx;

Homițchi Ion Xxxxx, născut la data de xxxxx, originar și domiciliat în Xxxxx;

Gramă Victor Xxxxx, născut la data de xxxxx, originar și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 13.01.2017 – 28.01.2019;
2. Instanța de apel : 04.03.2019 – 12.09.2019;
3. Instanța de recurs ordinar : 02.12.2019 – 04.03.2020.

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Criuleni (sediul Central) din 28 ianuarie 2019, Bordian Nicolae, Grama Victor, Homițchi Ion și Aga Alexandru au fost recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b), c) și d) Cod penal și li s-a stabilit pedeapsă sub formă de 2 (doi) ani închisoare.

În temeiul art.90 din Codul penal s-a suspendat executarea pedepsei cu închisoare și s-a stabilit în privința inculpaților un termen de probă de 2 (doi) ani,

cu obligarea inculpaților Bordian Nicolae, Grama Victor, Homițchi Ion și Aga Alexandru se repara prejudiciul material cauzat în termen de 1 (unu) an.

S-a admis acțiunea civilă și s-a încasat în mod solidar de la inculpații Bordian Nicolae, Grama Victor, Homițchi Ion și Aga Alexandru în beneficiul părții vătămate Luchian Roman prejudiciul material în sumă 83 159 lei, cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 10 000 lei și prejudiciul moral în sumă de 20 000 lei, în total 113 159 (una sută treisprezece mii una sută cincizeci și nouă) lei.

2. Prin sentința nominalizată s-a constatat, că inculpații Bordian Nicolae, Grama Victor, Homițchi Ion și Aga Alexandru la data de 05 octombrie 2015 între orele 10:00-16:00, împreună și după o înțelegere prealabilă, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au pătruns în gospodăria lui Luchian Roman, situată în satul Drăslăceni, raionul Criuleni, unde prin forțarea geamului, au pătruns în domiciliul acestuia, de unde pe ascuns au sustras un aparat de fotografiat de model „CANON E OS600D” cu prețul de 19000 lei, o tabletă de model „SAMSUNG” cu prețul de 10000 lei, un telefon mobil de model „Nokia E 52” cu prețul de 4599 lei, un laptop de model „ASER ASPIRE ONE” de culoare neagră cu prețul de 4600 lei, un încărcător pentru telefon mobil de model „SAMSUNG” și pentru planșet de model „SAMSUNG” cu costul unuia de 200 lei în total 400 lei, un inel confecționat din aur cu diamante cu costul de 14000 lei, un parfum de model „Calvin Kline” cu prețul de 2680 lei, un parfum „Lancom” cu prețul de 2250 lei, un parfum „GUCCI” cu costul de 2250 lei, cinci sute de bucăți cartușe de calibru 9 mm de la pistolul de model „P.M” cu costul unuia de 5 lei în total 2500 lei, o brățară din aur cu prețul de 3000 lei, un lanț din aur cu prețul de 4600 lei, un inel din aur cu uzor grecic cu costul de 6000 lei, o pereche de cercei din argint cu costul de 1600 lei, o pereche de cercei cu pietre albastre cu costul de 2000 lei, un rucsac de culoare verde cu sticlă cu inscripția „Starfi Melnic” cu costul de 400 lei, o pereche de încălțăminte sportivă „REEBOC” mărimea 40 cu costul de 2680 lei, o pereche de cercei de argint lungi cu costul de 2600 lei, o pereche de cercei cu perle cu prețul de 2400 lei, cauzându-i proprietarului o daună materială în proporții mari în sumă totală de 87 559 lei.

Astfel, prin acțiunile lor intenționate Bordian Nicolae, Grama Victor, Homițchi Ion și Aga Alexandru au săvârșit infracțiunea prevăzută de art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. inculpatul Bordian Nicolae, prin care a solicitat casarea sentinței Judecătorei Criuleni, sediul Central din 28.01.2019, rejudecarea cauzei și emiterea unei decizii privind achitarea lui Bordian Nicolae, pe motivul că fapta nu a fost comisă de inculpat.

În motivarea cererii de apel, inculpatul Bordian Nicolae a invocat dezacordul cu sentința primei instanțe pe care o consideră neîntemeiată și neargumentată.

În susținerea poziției invocate, referindu-se la probatoriul părții acuzării, apelantul a menționat, că toate probele acuzării au fost recunoscute pertinente și concludente cazului de către instanța de judecată și puse la temelia hotărârii de condamnare, fără însă a se da o interpretare acestora în coroborare cu probele apărării și lacunele existente la caz, or inculpatul Bordian Nicolae a comunicat că la data de 05.10.2015, aflându-se în satul Drăsliceni, r-1 Criuleni la rugămintea lui Grama Victor, s-a aflat doar în mașină, nu a pătruns în locuința lui Luchian Roman, careva bunuri nu a sustras și în posesia lor nu a intrat.

În aceeași ordine de idei, cu referire la componența infracțiunii, apelantul a susținut că instanța nu a argumentat în sentința din 28.01.2019 prezența semnelor obligatorii în componența de infracțiune incriminată lui Bordian Nicolae, limitându-se doar la o enumerare formală a probelor propuse de acuzatorul de stat și fără a le da o apreciere corespunzătoare, clară și concludentă, lăsînd totodată fără de apreciere probele apărării.

De asemenea, apelantul a invocat dezacordul cu soluția instanței și în partea laturii civile, considerînd-o nemotivată, menționînd în acest sens că la încasarea prejudiciului material cît și moral, instanța nu a motivat confirmarea cauzării acestora părții vătămate, nefiind demonstrat că bunurile ce se pretind a fi sustrate au existat în proprietatea ultimului, inclusiv că părții vătămate i s-a cauzat un prejudiciu moral și care este modul de reflectare asupra stării psiho-emoționale a pretinsei părți vătămate, iar cît privește cheltuielile de judecată le-a considerat contrare prevederilor legale, or inculpatul a pledat nevinovat și a solicitat a fi achitat.

La fel, apelantul a susținut, că instanța de fond nu a ținut cont nici de faptul, că în speță, a încetat termenul de prescripție de atragere la răspundere penală, or potrivit actului de învinuire, infracțiunea ar fi fost comisă la data de 05.10.2015, iar conform datelor de anchetă, se atestă că Bordian Nicolae (a.n. 03.01.1998), Aga Alexandru (a.n. 22.01.1999), Homițchi Ion (a.n. 30.07.1998) și Grama Victor (a.n. 22.09.1998), erau minori la data de 05.10.2015, iar potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal, infracțiunea prevăzută la art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal este una - mai puțin gravă, astfel că conform art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua comiterii unei infracțiuni mai puțin grave au expirat 5 ani.

La fel, apelantul a invocat prevederile art. 60 alin. (7) Cod penal, or termenele prescripției de tragere la răspundere penală se reduc pe jumătate pentru persoanele care la data săvârșirii infracțiunii erau minori, respectiv a menționat că termenul de prescripție de atragere la răspundere penală a lui Bordian Nicolae, Aga Alexandru, Homițchi Ion și Grama Victor a expirat la data de 04.04.2018, iar instanța de fond, chiar și în situația deliberării unei sentințe de condamnare urma să dispună

încetarea procesului penal în privința lui Bordian Nicolae, Aga Alexandru, Homițchi Ion și Grama Victor pe motivul expirării termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

3.2. inculpatul Homițchi Ion, prin care a solicitat casarea sentinței Judecătoreiei Criuleni, sediul Central din 28.01.2019, rejudecarea cauzei și emiterea unei decizii privind achitarea lui Homițchi Ion, pe motivul că fapta nu a fost comisă de inculpat.

În motivarea cererii de apel, inculpatul Homițchi Ion a invocat dezacordul cu sentința primei instanțe pe care o consideră neîntemeiată și neargumentată, indicînd aceleași motive ca și inculpatul Bordian Nicolae descries în pct. 3.1. al prezentei decizii.

3.3. avocatul Brînză Alexei în numele inculpatului Grama Victor, prin care a solicitat casarea sentinței Judecătoreiei Criuleni din 28.01.2018, în ce privește condamnarea lui Grama Victor în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal, și achitarea acestuia, din motivul necomiterii faptei infracționale.

În motivarea cererii de apel avocatul Brînză Alexei în numele inculpatului Grama Victor a invocat dezacordul cu soluția primei instanțe menționând că nici o probă nu confirmă vinovăția lui Grama Victor în comiterea infracțiunii incriminate, inclusiv nici unul din martori și nici partea vătămată nu confirmă faptul participării ultimului la comiterea furtului din gospodăria lui Luchian Roman.

Totodată, partea apelantă a menționat că cartușele ce au fost găsite la 20.10.2015 la domiciliul inculpatului Grama Victor, le-a procurat la prețul de 200 lei de la un cunoscut prezentat de Homițchi Ion, care erau într-o geantă, declarații pe care inculpatul Homițchi Ion în ședința de judecată le-a confirmat.

3.4. avocatul Barbacar Anatolie în numele inculpatului Aga Alexandru, prin care a solicitat casarea sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță prin care Aga Alexandru, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal să fie achitat.

În motivarea cererii de apel avocatul Barbacar Anatolie în numele inculpatului Aga Alexandru a susținut că sentința primei instanțe este neîntemeiată, or în cadrul cercetării judecătorești nu au fost prezentate și examinate careva probe incontestabile care să dovedească faptul că anume Aga Alexandru a participat la comiterea furtului din domiciliul lui Roman Luchian.

La fel, avocatul în numele inculpatului Aga Alexandru a invocat încălcarea dreptului acestuia la un proces echitabil, invocând în acest sens neîntreprinderea tuturor măsurilor prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția circumstanțele care-l dezvinovătesc pe Aga Alexandru.

De asemenea, apărarea a invocat, că în textul învinuirii nu sânt individualizate acțiunile concrete ale lui Aga Alexandru, nefiind prezentate explicații și probe pertinente, verosimile și plauzibile în vederea elucidării acestor neconcordanțe în actul de învinuire formulat inculpatului, iar, potrivit art.8 alin. (2) Cod de procedură penală, ultimul nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

A mai invocat partea apărării, că furtul din domiciliul lui Roman Luchian a fost comis de către o altă persoană, Aga Alexandru neavând nici o tangență cu această infracțiune, în acest sens indicând la declarațiile martorilor și inclusiv a inculpatului Aga Alexandru și care nu au fost combătute de către procuror.

Prin urmare, relevând prevederile art. art.51, 52, 113 Cod penal, art.8 alin.(3), 93 alin.(1), 95 alin.(1), 100 alin.(1) Cod de procedură penală, partea apărării a susținut că acuzarea nu a prezentat careva probe, acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată, în sensul probării învinuirii lui Aga Alexandru, considerând că ordonanța de punere sub învinuire este abstractă, acțiunile învinuitului nefiind individualizate de către procuror, învinuirea fiind expusă în mod neclar și abstract.

3.5. avocatul Lefter Aurel în numele părții vătămate Luchian Roman, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se admită integral cererea de chemare în judecată înaintată de Luchian Roman împotriva lui Aga Alexandru, Homițchi Ion, Bordian Nicolae și Grama Victor, cu încasarea în mod solidar de la ultimii în beneficiul lui Luchian Roman, prejudiciul material cauzat în sumă de 83159 lei, prejudiciul moral în sumă de 100 000 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 10 000 lei. A obliga inculpații Aga Alexandru, Homițchi Ion, Bordian Nicolae și Grama Victor să repare părții vătămate Luchian Roman prejudiciul material, moral și cheltuielile de asistență juridică din data rămânerii definitive a sentinței.

În motivarea cererii de apel avocatul Lefter Aurel în numele părții vătămate Luchian Roman a invocat critici împotriva sentinței primei instanțe din 28.01.2019 în partea respingerii încasării prejudiciului moral în sumă de 80 000 lei și stabilirea termenului de 1 an pentru repararea prejudiciului material, iar prin acțiunile ilegale a inculpaților instanța de judecată eronat a stabilit o pedeapsă mai blândă decât prevede art. 186 alin.(2) lit. b.), c.) și d.) din Codul penal.

În argumentarea poziției invocate, partea vătămată a considerat că contrar prevederilor normei de drept procesual-penal, instanța de judecată la examinarea pricinii penale eronat a aplicat prevederile art. 314 Cod de procedură penală, nu a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele, probele prezentate, nu a cercetat obiectiv și a dat o apreciere critică motivelor care au stat la baza respingerii încasării prejudiciului moral solicitat de partea vătămată.

La fel, partea apelantă a considerat că instanța de judecată a apreciat greșit probele părții vătămate și a aplicat eronat legea materială pe faptul că Luchian

Roman nu a prezentat dovezi despre careva afecțiuni fizice sau psihice a acestuia în susținerea încasării prejudiciului moral.

În acest sens partea apelantă a indicat că părții vătămate în urma comiterii infracțiunii de către inculpați i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 87559 lei, suma prejudiciului material cauzat fiind concretizată în cadrul cercetării judecătorești, cu indicarea sumei de 83159 lei, în legătură cu restituirea unor bunuri din lista celor sustrate, care au fost depistate și ridicate de la inculpatul Grama Victor în urma perchezițiilor efectuate.

Totodată, partea apărării a susținut că Luchian Roman a suferit un prejudiciu moral ca consecință a daunelor psihice și materiale cauzate de învinuții Aga Alexandru, Homițchi Ion, Bordian Nicolae și Grama Victor, care în prezent constituie suma de 100 000 lei, compensare care poate aduce satisfacție morală persoanei vătămate, avînd în vedere că cet. Luchian Roman și membrilor familiei sale, vor fi create dificultăți și o traumă psihologică în viața personală pe tot parcursul vieții, frica de a locui în liniște și siguranță în casa particulară situată în r-1 Criuleni, s. Drăsliceni, prin pierderea încrederii în sine.

De asemenea, a mai invocat partea apelantă că avînd în vedere că, în aparatul de fotografiat de model „CANON E OS600D”, sustras de inculpați, și care nu a fost restituit pînă prezent, se aflau mai multe poze cu membrii familiei de la diferite ceremonii și momente plăcute din viața intimă și personală a cet. Luchian Roman, poze care nu vor putea fi recuperate niciodată, iar memoriile vor fi șterse pentru totdeauna anume din culpa inculpaților, care au cauzat un stres de lungă durată și o traumă psihologică cet. Luchian Roman și membrilor familiei sale.

Prin urmare, s-a indicat că cet. Luchian Roman și membrii familiei sale sînt într-o stare de frică și nesiguranță în ziua de mîine, pentru a restabili parțial starea de sănătate a cet. Luchian Roman și membrii familiei sale, sînt necesare mijloace bănești considerabile pentru reabilitare și timpului de acomodare, procurarea medicamentelor și alte cheltuieli necesare neprevăzute, care este o necesitate vitală pentru acesta și nu reprezintă un nivel de confort sporit.

În temeiul celor invocate, s-a indicat că instanța de judecată nu a argumentat care sînt motivele și pe care material probator s-a bazat, în vederea amânării recuperării prejudiciului material pe un termen de 1 an de zile inculpaților Aga Alexandru, Homițchi Ion, Bordian Nicolae și Grama Victor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2019, au fost admise din alte motive apelurile declarate de inculpații Bordian Nicolae și Homițchi Ion, apelul avocatului Brînză Alexei în numele inculpatului Grama Victor, apelul avocatului Barbacar Anatolie în numele inculpatului Aga Alexandru și a avocatului Lefter Aurel în numele părții vătămate Luchian Roman și s-a casat sentința în partea stabilirii pedepsei și încasării prejudiciului moral, pronunțând o nouă hotărâre în această parte.

S-a încetat procesul penal în privința lui Bordian Nicolae, Aga Alexandru, Homițchi Ion, Grama Victor, vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit.b),c), d) Cod penal, pe motivul expirării termenului de prescripție.

S-a încasat de la Bordian Nicolae în beneficiul lui Luchian Roman prejudiciul moral în mărime de 15000 (cincisprezece mii) lei.

S-a încasat de la Aga Alexandru în beneficiul lui Luchian Roman prejudiciul moral în mărime de 15000 (cincisprezece mii) lei.

S-a încasat de la Homițchi Ion în beneficiul lui Luchian Roman prejudiciul moral în mărime de 15000 (cincisprezece mii) lei.

S-a încasat de la Grama Victor în beneficiul lui Luchian Roman prejudiciul moral în mărime de 15000 (cincisprezece mii) lei.

S-au menținut celelalte dispoziții ale sentinței atacate.

4.1. În motivarea soluției date instanța de apel a conchis, că instanța de fond pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de inculpații Aga Alexandru, Homițchi Ion, Bordian Nicolae și Grama Victor, iar probele examinate, în conformitate cu prevederile art.101 din Codul de procedură penală, au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, inclusiv, în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de apel a reținut, că inculpații Aga Alexandru, Homițchi Ion, Bordian Nicolae și Grama Victor, deși nu au recunoscut vina în comiterea acțiunilor descrise în actul de învinuire, vina acestora în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal - *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, se dovedește integral și prin cumulul de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile părții vătămate Luchian Roman (f.d. 124, vol. II); martorului Ursu Gheorghe (f.d.143, vol.II); martorului Ursachi Vladimir (f.d. 144, vol. II); inculpatului Grama Victor (f.d. 145, vol. II); inculpatului Homițchi Ion (f.d. 146, vol.II); inculpatului Bordian Nicolae (f.d. 147, vol. II); inculpatului Aga Alexandru (f.d. 148, vol. II); cât și probele scrise: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 05.10.2015 (f.d. 5-31, vol. I); procesul-verbal de percheziție din 20.10.2015 (f.d. 83-84, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 27.10.2015 (f.d. 90, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 12.11.2015 (f.d. 91, vol.I); procesele-verbale de recunoaștere a persoanei după fotografie din 04.02.2016 (f.d. 120, 122, 124, 126, 128, 130, vol. I).

Instanța de apel a apreciat neîntemeiate alegațiile invocate în cererile de apel ale inculpaților Homițchi Ion și Bordian Nicolae cât și în cele declarate de avocatul Brînză Alexei în numele inculpatului Grama Victor și de avocatul Barbacar Anatolie în numele inculpatului Aga Alexandru, prin care se invocă achitarea inculpaților din motiv că aceștia nu ar fi săvârșit furtul din gospodăria părții vătămate Luchian Roman, or în cadrul acțiunii procesuale de recunoaștere a

persoanei după fotografie, inculpații au fost recunoscuți de către martorul Ursachi Vladimir ca fiind acele persoane pe care le-a văzut în ziua comiterii furtului, în preajma gospodăriei părții vătămate Luchian Roman (f.d. 120, 122, 124, 126, 128, 130, vol.I).

În același context, instanța de apel a respins alegațiile inculpaților Homițchi Ion și Bordian Nicolae precum, că la data de 05.10.2015 nu au pătruns în locuința părții vătămate și nu au sustras careva bunuri, însă s-ar fi aflat în satul Drăslăceni, r-1 Criuleni la rugămintea lui Grama Victor dar au stat doar în mașină, și le apreciază ca fiind o tactică de apărare a acestora în vederea excluderii caracterului penal al acțiunilor întreprinse și eschivării de la răspunderea penală pentru faptele comise.

De asemenea, instanța de apel a menționat, că nu pot fi reținute ca plauzibile nici alegațiile invocate de avocatul Brînză Alexei în numele inculpatului Grama Victor precum că nici o probă nu confirmă vinovăția inculpatului Grama Victor în comiterea infracțiunii imputate, or acestea se combat integral prin cumulul de probe cercetate și inclusiv prin conținutul procesului verbal de percheziție din 20.10.2015 (f.d.83-84, vol.I), din care rezultă că la domiciliul cet. Grama Victor situat pe adresa str. Frunze 8A, com. Cricova mun. Chișinău au fost depistate și ridicate mai multe obiecte, inclusiv care se regăsesc și în lista celor sustrate, declarate de partea vătămată, care ulterior i-au fost restituite ultimului.

În același context, instanța de apel a respins ca fiind declarative și alegațiile avocatului în numele inculpatului Grama Victor precum că munițiile ridicate de la domiciliul acestuia i-ar aparține, ultimul procurându-le de la un cunoscut de-al inculpatului Homițchi Ion, or în acest sens careva probe pertinente și concludente nu au fost prezentate.

Totodată, cu referire la afirmațiile invocate de avocatul Barbăcar Anatolie în numele inculpatului Aga Alexandru precum că prin materialele cauzei penale, a declarațiilor martorilor se confirmă faptul că Aga Alexandru nu are nici o tangență cu furtul comis în domiciliul lui Luchian Roman, acesta fiind comis de către o altă persoană, instanța de apel le-a respins și a remarcat că din declarațiile martorilor nu rezultă asemenea afirmații, dimpotrivă din declarațiile martorului Ursachi Vladimir se atestă că în preajma gospodăriei părții vătămate Luchian Roman ultimul a văzut mai multe persoane tinere pe care le-a descris (f.d.144,vol.II), iar în cadrul acțiunii procesuale de recunoaștere a persoanei după fotografie (f.d.120-121, vol.I), inculpatul Aga Alexandru a fost recunoscut de către martorul Ursachi Vladimir ca fiind una din acele persoane pe care le-a văzut în ziua comiterii furtului de la Luchian Roman.

Astfel, instanța de apel a constatat cu certitudine, că Aga Alexandru, Homițchi Ion, Bordian Nicolae și Grama Victor, au comis infracțiunea imputată și că instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpaților în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal - *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane,*

săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile or, la materialele cauzei sunt anexate suficiente probe pertinente, concludente și utile, care coroborând între ele răstoarnă prezumția de nevinovăție a inculpaților.

În același timp, instanța de apel a remarcat, că infracțiunea săvârșită de către inculpații Aga Alexandru, Homițchi Ion, Bordian Nicolae și Grama Victor, la momentul comiterii faptei prejudiciabile, potrivit art. 16 alin.(3) Cod penal, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave.

La fel, s-a reținut lipsa circumstanțelor agravante, iar ca circumstanțe atenuante s-a stabilit vârsta minoratului inculpaților la momentul comiterii infracțiunii.

De asemenea, s-a reținut, că potrivit art.60 alin. (1) și (2) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: b) 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave. Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

Potrivit alin.(7) al art.60 Cod penal, termenele prescripției de tragere la răspundere penală se reduc pe jumătate pentru persoanele care la data săvârșirii infracțiunii erau minori.

Iar, în conformitate cu prevederile art.332 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5)-9), 285 alin.(1) pct.1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

În ordinea celor relevate instanța de apel a reținut, că din probele administrate în cauza penală rezultă, că inculpații Aga Alexandru, Homițchi Ion, Bordian Nicolae și Grama Victor, au comis infracțiunea la 05.10.2015, pentru care termenul de prescripție este de 5 ani, însă acest termen se va reduce la jumătate având în vedere faptul că inculpații la momentul comiterii infracțiunii erau minori.

În concluzia circumstanțelor relevate, instanța de apel a stabilit, că în speță, din situația descrisă mai sus, rezultă, că din momentul săvârșirii infracțiunii - 05.10.2015, care în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată, ținând cont de vârsta minoratului inculpaților la momentul săvârșirii infracțiunii, au curs mai mult de 2 ani și 6 luni, nefiind stabilite careva împrejurări din care ar rezulta suspendarea sau întreruperea curgerii prescripției.

Prin urmare, în aceste împrejurări, instanța de apel a considerat aplicabile prevederile art.60 alin.(1) Cod penal în privința inculpaților Aga Alexandru, Homițchi Ion, Bordian Nicolae și Grama Victor.

În continuare, analizând criticile avocatului Lefter Aurel în numele părții vătămate Luchian Roman aduse împotriva sentinței contestate, cu referire la latura civilă, și anume privind încasarea prejudiciului material și moral, instanța de apel a respins ca nefondate alegațiile părții apelante în partea prejudiciului material, însă a considerat că soluția instanței de fond în partea încasării prejudiciului moral este nefondată or, din textul sentinței contestate se atestă admiterea acțiunii civile a părții vătămate privind încasarea în mod solidar de la inculpați (...) și prejudiciul moral în sumă de 20 000 lei.

Astfel, cu referire la acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Luchian Roman prin care solicită încasarea din contul inculpaților, în mod solidar, prejudiciul moral cauzat prin infracțiune în mărime de 100 000 lei, prejudiciul material în sumă de 87 559 lei, cu concretizarea ulterioară a sumei de 83159 lei și cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 10 000 lei, instanța de apel a considerat că aceasta urmează a fi admisă parțial cu casarea sentinței în partea acțiunii civile privind încasarea de la inculpați în mod solidar a prejudiciului moral în sumă de 20 000 lei, din următoarele motive.

Soluționând chestiunea privind încasarea prejudiciului moral cauzat părții vătămate Luchian Roman, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 2036, 2037 Cod civil, coroborat cu art.219 alin.(4) Cod de procedură penală, iar la determinarea cuantumului acestuia, a luat în considerație atât gravitatea cauzării suferințelor psihice a părții vătămate, cât și date obiective care certifică acest fapt, și inclusiv acțiunile infracționale ale inculpaților care au provocat în mod inevitabil părții vătămate disconfort și suferințe psihice, precum și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate, infracțiunea fiind comisă de către inculpați cu intenție.

Instanța de apel a menționat, că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă despăgubire, iar cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu, și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Privitor la volumul prejudiciului moral cauzat părții vătămate, instanța de apel a menționat, că aceasta cu certitudine a suferit anumite prejudicii morale, astfel a considerat cuantumul prejudiciului moral spre încasare de la inculpatul Aga Alexandru în folosul părții vătămate Luchian Roman, în sumă de 15 000 (cincisprezece mii) lei, de la inculpatul Homițchi Ion în folosul părții vătămate Luchian Roman, în sumă de 15 000 (cincisprezece mii) lei; de la inculpatul Bordian Nicolae în folosul părții vătămate Luchian Roman, în sumă de 15 000 (cincisprezece mii) lei; de la inculpatul Grama Victor în folosul părții vătămate Luchian Roman, în sumă de 15 000 (cincisprezece mii) lei, apreciindu-1 drept

echitabil, suficient și pasibil de a aduce satisfacție morală și capabilă să remedieze suferințele suportate de partea vătămată.

Cu referire la capătul de cerere privind încasarea prejudiciului material în contul lui Luchian Roman și anume de 83159 lei și cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 10 000 lei, instanța de apel a fost de acord cu argumentarea instanței de prim nivel, pe care și-a însușit-o integral.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești au declarat recursuri ordinare:

5.1. avocatul Lefter Aurel în numele părții vătămate Luchian Roman, prin care indicînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a hotărîrilor judecătorești ca fiind ilegale, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu stabilirea unor pedepse mai aspre inculpaților Aga Alexandru, Homițchi Ion, Bordian Nicolae și Grama Victor în baza art.186 alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal. Admiterea integrală a cererii de chemare în judecată înaintată de Luchian Roman împotriva lui Aga Alexandru, Homițchi Ion, Bordian Nicolae și Grama Victor, cu încasarea în mod solidar de la ultimii în beneficiul lui Luchian Roman, prejudiciul material cauzat în sumă de 83159 lei, prejudiciul moral în sumă de 100 000 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 10 000 lei. A obliga inculpații Aga Alexandru, Homițchi Ion, Bordian Nicolae și Grama Victor să repare părții vătămate Luchian Roman prejudiciul material, moral și cheltuielile de asistență juridică din data rămânerii definitive a hotărîrii.

În motivarea cererii de recurs avocatul a indicat argumente similare ca și în cererea de apel descrise în pct.3.5 al prezentei decizii, suplimentar invocînd că:

- instanțele judecătorești inferioare nu s-au expus asupra tuturor circumstanțelor pricinii, constatate în ședințele de judecată, probele pe care se întemeiază concluziile privitor la aceste circumstanțe invocate de partea vătămată, argumentele invocate de instanță la respingerea probelor și argumentelor părții vătămate, deoarece în cazul în care nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în instanța de judecată, precum și aplicarea eronată a normelor de drept material;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței – temei prevăzut la pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde - temei prevăzut la pct.8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală;

- în cadrul acțiunilor de urmărire penală, partea vătămată a probat toate condițiile necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale ale învinuiților: fapta

ilicită, prejudiciu, raportul causal și vinovăția;

- ținând cont de faptul că la momentul examinării cauzei în fond lipsesc dovezi de confirmă lipsa vinovăției învinuiților, recurentul concluzionează că suma prejudiciului material și moral solicitată de partea vătămată urmează a fi încasată în mod solidar din contul învinuiților în mod forțat;

- instanța de judecată nu a argumentat care sînt motivele și pe care material probator s-a bazat, în vederea amânării recuperării prejudiciului material pe un termen de 1 an de zile inculpaților Aga Alexandru, Homițchi Ion, Bordian Nicolae și Grama Victor.

5.2. avocatul Stăvilă Mihai în numele inculpaților Homițchi Ion și Bordian Nicolae, prin care indicînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care Homițchi Ion și Bordian Nicolae să fie achitați din motiv că fapta nu a fost comisă de inculpați.

În motivarea cererii de recurs avocatul a indicat următoarele motive:

- art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - necătînd la faptul că recurenții Homițchi Ion și Bordian Nicolae au indicat în cererile de apel faptul că lipsesc probe care ar demonstra existența pretinsului prejudiciu invocat de partea vătămată, instanța de apel nici nu s-a expus privitor la aceste lacune și culmea, a lăsat în vigoare soluția primei instanțe care în mod neîntemeiat și abuziv a admis încasarea prejudiciului pretins și neprobat;

- art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală - ținînd cont de probatoriul acuzării, precum și cel al apărării, dacă și există vinovăție în comiterea infracțiunii imputate, atunci nicidecum aceasta nu o regăsim și în acțiunile lui Homițchi Ion și Bordian Nicolae, or în acțiunile acestora lipsesc semnele constitutive ale infracțiunii, astfel, necătînd la faptul că instanța de apel a încetat procesul penal pe motivul intervenirii termenului de prescripție, totuși, avocatul consideră că urma a fi adoptată o soluție de achitare a recurenților nominalizați;

- art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală - soluția încasării în mod solidar și din partea lui Bordian Nicolae și Homițchi Ion a prejudiciilor material și moral, mai ales în lipsă de vinovăție infracțională, nu denotă altceva decît individualizarea unor pedepse pecuniare, neîntemeiat și ilegal;

- referitor la vinovăție recurentul menționează că toate probele acuzării au fost recunoscute pertinente și concludente cazului de către instanța de judecată și puse la temelia hotărîrii de condamnare, fără însă a se da o interpretare acestora în coroborare cu probele apărării și lacunele existente la caz, de altfel Homițchi Ion și Bordian Nicolae au comunicat că la data de 05.10.2015, aflîndu-se în satul Drăslăeni, r-1 Criuleni la rugămintea lui Grama Victor, se aflau doar în mașină, nu au pătruns în locuința lui Luchian Roman, careva bunuri nu au sustras și în posesia lor nu au intrat;

- recurentul constată că nu au fost demonstrate semnele constitutive ale

componentei de infracțiune prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal în privința inculpaților;

- recurentul consideră că nici prima instanță și nici instanța de apel nu au argumentat în hotărârile pronunțate prezența semnelor obligatorii în componența de infracțiune incriminată anume inculpaților, limitându-se doar la o enumerare formală a probelor propuse de acuzatorul de stat și fără a le da o apreciere corespunzătoare, clară și concludentă, lăsând totodată fără de apreciere probele apărării;

- prin urmare, examinând în ansamblu probele acuzării, preluate de instanță și reflectate în sentință, este evident faptul că acestea nu sunt directe, utile și concludente, or prin natura și esența lor, nu nasc decît dubii, iar conform alin. (3) art. 8 Cod de procedură penală „Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului”;

- apărătorul consideră că instanța de fond nu a luat în considerație lacunele și divergențele evidente, și s-a bazat doar pe presupuneri, fapt care a condiționat deliberarea unei sentințe cu încălcarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, or conform prevederilor art. 389 Cod de procedură penală nu poate fi emisă o hotărîre de condamnare „...bazată pe presupuneri”;

- recurentul menționează că atît instanța de fond, cît instanța de apel, nu au judecat cauza în baza tuturor probelor și au reținut doar argumentele unilaterale ale acuzării, precum și nu s-au expus referitor la lacunele, divergențele, presupunerile și probele sesizate de apărare, or în jurisprudența CtEDO și anume cauza Fomin vs Moldovei din 11.10.2011, nr.36755/06 în care Curtea a statuat faptul că „... rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite” iar din hotărîre este evident că argumentele invocate de Homițchi Ion nu au fost „auzite”;

- apărătorul consideră că instanțele urmau să emită o hotărîre de achitare în privința lui Homițchi Ion și Bordian Nicolae și anume conform prevederilor art.390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, decizii care ar fi fost echitabile în speța dată, or Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în nenumărate rînduri a condamnat Republica Moldova și anume pe faptul încălcării art. 6 al Convenției care consfințește dreptul persoanei la un proces echitabil și, corespunzător, obligația instanței de a asigura echitatea respectivă - echitate pe care însă nu o regăsim și în speța în cauză;

- referitor la acțiunea civilă recurentul menționează că decizia instanțelor de a admite acțiunea civilă, este contrară prevederilor art. 118 Cod de procedură civilă, art. 1418 Cod civil, dar și pct. 4 lit. b) și c) al Hotărîrii explicative a CSJ nr. 9 din 09.10.2006 cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral;

- niciuna din instanțe așa și nu a argumentat prejudiciul material invocat de

partea vătămată Roman Luchian, or la acțiunea civilă lipsesc probele ce ar demonstra că bunurile ce se pretind a fi sustrase cu adevărat au existat în proprietatea ultimului, precum și lipsesc actele confirmative a valorii acestora;

- recurentul consideră că instanța incorect a admis acțiunea civilă și în partea încasării prejudiciului moral, or întru argumentarea acestuia, instanța doar a reiterat cele invocate de Luchian Roman în acțiunea civilă, fără a da o apreciere prejudiciului moral cauzat personalității afective și/sau a personalității sociale, întinderea acestui prejudiciu și modul de reflectare asupra stării psiho-emoționale a pretinsei părți vătămate;

- instanța de apel a sporit cuantumul despăgubirilor morale, fără însă a motiva și argumenta soluția dată, fapt care denotă un caracter inechitabil și imparțial al soluției adoptate;

- corespunzător soluției admiterii acțiunii civile în partea încasării cheltuielilor pentru asistență juridică, recurentul consideră că este una contrară prevederilor alin. (4) art. 63 din Legea nr. 1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură și alin. (1) art. 94 Cod de procedură civilă, în condițiile în care recurenții Homițchi Ion și Bordian Nicolae pledează nevinovați și urmează a fi achitați de instanța de judecată.

5.3. avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Grama Victor, prin care indicînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 2), 4), 6), 11) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărîrilor judecătorești ca fiind ilegale și nefondate, cu pronunțarea unei noi decizii privind dispunerea achitării lui Grama Victor, în baza art. 390 alin. (1) pct. 2), 3) Cod de procedură penală, și respingerii acțiunii civile depuse de către partea vătămată ca fiind nefondată, în legătură că fapta nu a fost săvîrșită de inculpat, iar fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cererii de recurs avocatul a indicat următoarele motive:

- instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art.30, 31 și 33 Cod de procedură penală - temei prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 2) Cod de procedură penală;

- judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, cînd participarea lor era obligatorie potrivit legii - temei prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 4) Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței - temei prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală;

- persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă - temei prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 11) Cod de procedură penală;

- recurentul menționează că nu este de acord cu soluțiile instanțelor judecătorești inferioare, nici o probă nu confirmă vinovăția lui Grama Victor în comiterea infracțiunii incriminate, inclusiv nici unul din martori și nici partea vătămată nu confirmă faptul participării ultimului la comiterea furtului din gospodăria lui Luchian Roman;

- în cadrul anchetei penale, cât și în cadrul cercetărilor judecătorești, s-a constatat cu certitudine faptul că, cartușele ce au fost găsite la 20.10.2015 la domiciliul inculpatului Grama Victor, le-a procurat la prețul de 200 lei de la un cunoscut prezentat de Homițchi Ion, care erau într-o geantă, declarații pe care inculpatul Homițchi Ion în ședința de judecată le-a confirmat;

- Grama Victor nu a cunoscut faptul că aceste cartușe au fost sustrate din casa victimei, că sunt furate, iar alte circumstanțe probe care ar demonstra vinovăția lui Grama Victor privind complicitatea lui la săvârșirea infracțiunii imputate, nu există.

- reeșind din ivinuirea adusă, probele administrate și examinate în instant de judecată, recurentul constată faptul că instanțele de judecată s-au limitat doar la faptul că careva bunuri declarate de partea vătămată ca fiind sustrate au fost depistate la Grama Victor;

- recurentul menționează că acuzarea și instanța de judecată s-a bazat din start pe presupuneri, în exclusivitate ori în principal, deoarece anume această viziune unilaterală a dus la condamnarea lui Grama Victor și la emiterea sentinței ceia ce denotă faptul ilegalității sentinței ca prin urmare duce la declararea sentinței și deciziei, ca fiind ilegale;

- circumstanțele de fapt urmau a fi dovedite prin declarațiile bănuितului, învinuitului, inculpatului, martorilor sau alte acțiuni care pot fi efectuate în cadrul urmăririi penale or, necesare de efectuat pentru stabilirea lor. Nici una dintre declarațiile martorilor existente la dosar nu a dus la stabilirea vinovăției inculpatului Grama Victor, deoarece în unele cazuri se datorează presupunerilor declarate de acuzatorul de stat, care de fapt nu sunt probe;

- recurentul consideră că învinuirea înaintată lui Grama Victor și starea de fapt constatată de instanțele de judecată nu și-a găsit pe deplin confirmarea în cadrul cercetării judecătorești, iar probele administrate de către instanța de judecată au fost apreciate în mod greșit, existând în cazul dat probe suficiente care stabilesc cu certitudine că condamnatul Grama Victor nu a comis infracțiunea prevăzute de art. 186 alin. (2) Cod penal;

- în cadrul cercetării judecătorești și în urma examinării materialelor cauzei penale s-a constatat cu certitudine că, în acțiunile inculpatului Grama Victor nu se întrunesc elementele infracțiunii incriminate și învinuirea adusă, nu-si găsește confirmarea, nu este probată, iar procurorul pune la baza învinuirii doar presupuneri și interpretează eronat legea, materialele cauzei și este înaintată cu

încălcări esențiale ale legii. Probele care au stat la baza acușării lui Grama Victor de comiterea infracțiunii de furt sunt ilegale și trebuiau respinse de instanță.

6. Pe marginea recursurilor declarate, procurorul a depus referință, prin care a solicitat respingerea acestora, din următoarele considerente. Procurorul a menționat că instanța de apel examinând cauza, a dat o apreciere corespunzătoare întregului sistem de probe și just a ajuns la concluzia încetării procesului penal în privința inculpaților Bordian Nicolae, Grama Victor, Aga Alexandru și Homițchi Ion, recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție prevăzut la art. 60 Cod penal, cu eliberarea lor de răspundere. Totodată, prin decizia adoptată, au fost elucidate și circumstanțele soluționării acțiunii civile, care este în strictă conformitate cu prevederile art. 1422, 1423 Cod civil.

6.1. La fel, asupra recursurilor declarate de către avocatul Stăvilă Mihai în numele inculpaților Homițchi Ion și Bordian Nicolae și de către avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Grama Victor a depus referință avocatul Lefter Aurel în numele părții vătămate Luchian Roman, prin care a solicitat inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate ca fiind vădit neîntemeiate, din motiv că o eventuală declarare a admisibilității recursurilor inculpaților, care invocă temeuri formale și efectuează o reiterare a aceluiași circumstanțe invocate în prima instanță și în apel, ar contraveni atât practicii judiciare a Curții Supreme de Justiție cât și jurisprudenței CEDO, care statuează expres că recursurile trebuie să fie efective și nu să se limiteze la expunerea circumstanțelor de fapt ale pricinii, percepute din propriul punct de vedere.

6.2. Referință asupra recursului declarat de avocatul Lefter Aurel în numele părții vătămate Luchian Roman, a depus și avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Grama Victor, prin care a solicitat respingerea acestuia ca nefondat și admiterea cererii de recurs depusă de către acesta în numele inculpatului Grama Victor și pronunțarea unei decizii privind achitarea lui Grama Victor de comiterea infracțiunii incriminate prevăzută la art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art.432 alin. (2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri ordinare în termen.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurenți.

7.1. Referitor la recursul declarat de avocatul Lefter Aurel în numele părții vătămate Luchian Roman.

Autorul recursului invocă prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărătorului, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, sau nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde.

Verificînd legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocînd în acest context următoarele.

Colegiul penal raportînd temeiurile invocate de recurent în recurs cu textul deciziei instanței de apel consideră că în speța examinată de către instanța de apel n-au fost admise erorile de drept sub aspectele invocate de apărătorul părții vătămate, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, decizia atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul avocatului Lefter Aurel în numele părții vătămate Luchian Roman, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurent, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiului prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

La fel, autorul recursului invocă ca temei de casare și prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, și anume că nu au fost întrunite elementele infracțiunii, însă la capitolul dat Colegiul penal constată că instanțele judecătorești inferioare corect au stabilit că inculpații Bordian Nicolae, Grama Victor, Homițchi

Ion și Aga Alexandru au săvârșit infracțiunea prevăzută de art.186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal - *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Colegiul penal menționează că prezența în acțiunile inculpaților atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 186 alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, au fost demonstrate prin probele descrise în deciziile instanțelor judecătorești inferioare, acumulate la faza urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor de judecată.

În continuare, instanța de recurs ordinar menționează că nici argumentul invocat de recurent precum că „*instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde*” nu este întemeiat, or ca apărător al părții vătămate acesta acționează în defavoarea acesteia, menționînd că nu au fost întrunite elementele infracțiunii și nici nu specifică ce hotărîre de condamnare a pronunțat instanța pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde.

Cu privire la solicitarea recurentului de a fi încasat în mod solidar de la inculpații Bordian Nicolae, Grama Victor, Homițchi Ion și Aga Alexandru a prejudiciului moral în sumă de 100000 lei în beneficiul părții vătămate Luchian Roman, Colegiul penal o consideră neîntemeiată, or instanța de apel la capitolul dat a ținut cont de prevederile art.2036 și art.2037 Cod civil, coroborat cu art.219 alin.(4) Cod de procedură penală, iar la determinarea cuantumului acestuia, a luat în considerație atât gravitatea cauzării suferințelor psihice a părții vătămate, cât și date obiective care certifică acest fapt, și inclusiv acțiunile infracționale ale inculpaților care au provocat în mod inevitabil părții vătămate Luchian Roman disconfort și suferințe psihice, precum și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate, infracțiunea fiind comisă de către inculpați cu intenție.

Referitor la solicitarea recurentului ca să fie dispusă încasarea în mod solidar de la inculpații Aga Alexandru, Homițchi Ion, Bordian Nicolae și Grama Victor în beneficiul lui Luchian Roman a prejudiciului material cauzat în sumă de 83159 lei și cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 10000 lei, Colegiul penal o consideră neîntemeiată și repetată, or prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 28 ianuarie 2019, s-a admis acțiunea civilă și s-a dispus încasarea în mod solidar de la inculpații Bordian Nicolae, Grama Victor, Homițchi Ion și Aga Alexandru în beneficiul părții vătămate Luchian Roman prejudiciul material în sumă 83159 lei, cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 10000 lei, soluție

menținută și de către instanța de apel prin decizia din 12 septembrie 2019, care este una justă.

De asemenea, Colegiul penal consideră că solicitarea avocatului ca să fie stabilite pedepse mai aspre pentru inculpați este neîntemeiată, or, instanța de apel a efectuat o temeinică individualizare a pedepsei aplicate inculpaților Bordian Nicolae, Aga Alexandru, Homițchi Ion și Grama Victor, atât sub aspectul naturii cât și al cuantumului acesteia, fiind respectate criteriile generale prevăzute în art.75 Cod penal.

Totodată, Colegiul penal consideră că instanța de apel întemeiat a aplicat prevederile art. 60 Cod penal, fiind încetat procesul penal în privința inculpaților Bordian Nicolae, Aga Alexandru, Homițchi Ion și Grama Victor, pe motivul expirării termenului de prescripție, or, din materialele cauzei penale rezultă că ultimii au comis infracțiunea la 05.10.2015, pentru care termenul de prescripție este de 5 ani, însă acest termen este redus la jumătate avînd în vedere faptul că inculpații la momentul comiterii infracțiunii erau minori.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului depus de către avocatul Lefter Aurel în numele părții vătămate Luchian Roman. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

7.2. Cu privire la recursurile declarate de către avocatul Stăvilă Mihai în numele inculpaților Homițchi Ion și Bordian Nicolae și de către avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Grama Victor.

Dat fiind faptul că în cererile de recurs ambii apărători solicită achitarea inculpaților din motiv că fapta nu a fost comisă de către aceștia, instanța de recurs se va expune concomitent asupra ambelor cereri declarate în speța dată.

Apărătorul Stăvilă Mihai în textul recursului invocă prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau nu au fost întrunite elementele infracțiunii, ori s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, iar apărătorul Căpățînă Ion invocă prevederile art.427 alin.(1) pct.2), 4), 6) și 11) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art.30, 31 și 33 Cod de procedură penală, sau judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, cînd participarea lor era obligatorie potrivit legii, sau instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde

motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, sau persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă.

Verificînd legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurenți nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocînd în acest context următoarele.

Colegiul penal raportînd temeiurile invocate de recurenți în recurs cu textul deciziei instanței de apel consideră că în speța examinată de către instanța de apel n-au fost admise erorile de drept sub aspectele invocate de apărători, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece argumentele expuse în recursurile depuse au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra tuturor argumentelor și motivelor relevante invocate inclusiv în prezentele cereri de recurs instanța de apel s-a pronunțat clar în decizia atacată, motivarea soluției corespunde cu dispozitivul hotărîrii. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurenți, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiului prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de recurs ordinar menționează că cu toate că avocatul Căpățînă Ion indică temeiuri de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin.(1) pct.2), 4), 11) Cod de procedură penală, fără a fi descrise detaliat, acesta critică decizia sub aspectul neîntrunirii elementelor infracțiunii incriminate inculpatului Grama Victor – temei prevăzut la pct.8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală.

Referitor la temeiurile de casare prevăzute de pct.2), 4) și 11 alin.(1) art.427 Cod de procedură penală invocate de avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Grama Victor, Colegiul penal menționează că sunt neîntemeiate și nu sunt incidente speței date, recurentul nu a descris cu ce anume nu este de acord, descriindu-le pur formal.

În continuare, autorii recursurilor consideră că *„nu s-a dovedit faptul comiterii infracțiunii imputate, nefiind întrunite elementele infracțiunii”*.

La acest capitol, Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțelege acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acțiuni și prejudiciu).

Colegiul penal constată că instanțele judecătorești inferioare corect au stabilit că inculpații Bordian Nicolae, Homițchi Ion și Grama Victor au comis infracțiunea prevăzută de art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, după indicii calificativi, *„furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de mai*

multe persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile”.

Colegiul penal menționează că prezența în acțiunile inculpaților atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, au fost demonstrate prin probele descrise în deciziile instanțelor judecătorești inferioare, acumulate la faza urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor de judecată.

Prin urmare, instanța de apel corect a stabilit că în acțiunile inculpaților Bordian Nicolae, Homițchi Ion și Grama Victor, sunt prezente elementele infracțiunii de furt, săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, or, la materialele cauzei penale sunt anexate suficiente probe pertinente, concludente și utile, care coroborează între ele și contrazice argumentele apărătorilor inculpaților cu privire la nevinovăția acestora.

Faptul că inculpații Bordian Nicolae, Homițchi Ion și Grama Victor au comis infracțiunea imputată este probată prin declarațiile părții vătămate Luchian Roman (f.d.124, vol.II), martorilor Ursu Gheorghe (f.d.143, vol.II) și Ursachi Vladimir (f.d.144. vol.II) atât din cadrul urmăririi penale, cât și din cadrul ședinței instanței de fond, care sânt logice și convingătoare și, care nu au fost schimbate pe parcursul cercetării infracțiunii date. Prin urmare, argumentele apărătorilor că nu sunt probe care ar confirma vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate este neîntemeiat.

Instanța de recurs, fără a reitera întreaga motivare a instanței de apel, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, conchide asupra legalității și temeiniciei concluziilor instanței de fond, care a constatat existența faptei și vinovăției inculpaților Bordian Nicolae, Homițchi Ion și Grama Victor în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal.

Astfel, instanța de apel s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și de drept relevante și și-a motivat concluziile prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ceea ce contrazic argumentele aduse de recurenți că inculpații nu au comis infracțiunea imputată. Prin urmare, se constată că au fost respectate prevederile art.101 Cod de procedură penală.

În continuare, Colegiul penal invocă că nici temeiul pentru recurs invocat de avocatul Stăvilă Mihai prevăzut în art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, acesta nefiind de acord cu încasarea în mod solidar din partea lui Bordian Nicolae și Homițchi Ion a prejudiciilor material și moral, nu s-a confirmat în cauză, întrucât instanța de apel a dispus just încasarea de la Bordian Nicolae și Homițchi

Ion în beneficiul lui Luchian Roman a prejudiciului moral în mărime de câte 15 000 lei de la fiecare, menținând soluția primei instanțe în ce privește prejudiciul material în sumă de 83159 lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 10000 lei, care este una legală și întemeiată.

Totodată, Colegiul penal menționează că în ședința de judecată din data de 28.12.2018 (f.d.183, vol. II) inculpații în ultimul cuvânt declară că sunt de acord cu pedeapsa solicitată de procuror, fapt ce vine în contradicție cu argumentele apărătorilor de nevinovăție a inculpaților.

Argumentele apărătorului Stăvilă Mihai precum că *„decizia instanțelor de a admite acțiunea civilă, este contrară prevederilor art. 118 Cod de procedură civilă, art. 1418 Cod civil, dar și pct. 4 lit. b) și c) al Hotărârii explicative a CSJ nr. 9 din 09.10.2006 cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral și niciuna din instanțe așa și nu a argumentat prejudiciul material invocat de partea vătămată Roman Luchian, or la acțiunea civilă lipsesc probele ce ar demonstra că bunurile ce se pretind a fi sustrase cu adevărat au existat în proprietatea ultimului, precum și lipsesc actele confirmative a valorii acestora”*, Colegiul penal le consideră neîntemeiate și menționează că instanța de apel corect a casat sentința în partea încasării prejudiciului moral, pronunțând o nouă hotărâre în această parte, or, conform art.225 alin.(2) și (3) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței de acuzare, instanța soluționează și acțiunea civilă prin admiterea ei, totală sau parțială, ori prin respingere. Odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluționeze acțiunea civilă.

Colegiul penal reține că din materialele cauzei se atestă că inculpații Bordian Nicolae, Grama Victor, Homițchi Ion și Aga Alexandru la data de 05 octombrie 2015 între orele 10:00-16:00, împreună și după o înțelegere prealabilă, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au pătruns în gospodăria lui Luchian Roman, situată în satul Drăsliceni, raionul Criuleni, unde prin forțarea geamului, au pătruns în domiciliul acestuia, de unde pe ascuns au sustras bunuri în valoare de 83159 lei, provocând astfel părții vătămate Luchian Roman prejudicii morale, care just au fost dispuse spre încasare de către instanța de apel de la fiecare inculpat a câte 15000 lei în beneficiul părții vătămate Luchian Roman, astfel aceste sume, corect și justificat au fost încasate în mod solidar de la inculpații Bordian Nicolae, Grama Victor și Homițchi Ion.

Prin urmare, Colegiul penal menționează că din materiale cauzei s-a stabilit cu certitudine că prin acțiunile inculpaților s-au cauzat daunele constatate supra, instanța de recurs ordinar fiind solidară cu hotărârile judecătorești a instanțelor inferioare care sunt legale și întemeiate în privința acțiunii civile.

Argumentul avocatului Stăvilă Mihai în numele inculpaților Homițchi Ion și Bordian Nicolae cu privire la încălcarea jurisprudenței CEDO este neîntemeiat și declarativ, cauza Fomin vs Moldova din 11.102011 nu este incident speței date.

7.3. Reieșind din cele enunțate, instanța de recurs, conchide că temeiurile indicate de recurenți nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursurilor declarate de către avocatul Lefter Aurel în numele părții vătămate Luchian Roman, de către avocatul Stăvilă Mihai în numele inculpaților Homițchi Ion și Bordian Nicolae și de către avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Grama Victor, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Lefter Aurel în numele părții vătămate Luchian Roman, de către avocatul Stăvilă Mihai în numele inculpaților Homițchi Ion și Bordian Nicolae și de către avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Grama Victor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2019, în cauza penală privindu-i pe **Bordian Nicolae Xxxxx, Aga Alexandru Xxxxx, Homițchi Ion Xxxxx și Grama Victor Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **04 mai 2020**.

Președinte
Judecători

Timofti Vladimir
Cobzac Elena
Țurcan Anatolie